Sveriges advokatsamfund

Stockholm den 21 oktober 2026

R-2026/2293

Till Rättsmedicinalverket
X26-90269

Sveriges advokatsamfund har genom remiss den 30 september 2026 beretts tillfälle att yttra sig över Rättsmedicinalverkets förslag till föreskrifter om riskutredning inför prövningen av uppskjuten villkorlig frigivning.

Synpunkter

Advokatsamfundet har förståelse för att Rättsmedicinalverket står inför en betydande ökning av ärenden som ska handläggas av myndigheten. Ärendetillströmningen och kostnadsmässiga aspekter får dock inte leda till att rättssäkerheten åsidosätts i samband med riskutredningarna på ett sätt som riskerar att drabba utredningspersonen.

1 kap. Tillämpningsområde m.m.

Advokatsamfundet har inga synpunkter på det första kapitlet i föreskrifterna.

2 kap. Riskutredningens genomförande

- **särskilt 3 §**

Advokatsamfundet avstyrker förslaget att utredningssamtal ska ske genom ljud- och bildöverföring om det inte har framkommit behov av att utredningspersonerna ska inställas på plats.

Laboratoriegatan 4, Box 27321, 102 54 Stockholm
Tfn 08-459 03 00, advokatsamfundet.se, info@advokatsamfundet.se

Rättsmedicinalverkets riskutredning kan få direkt betydelse för Kriminalvårdens beslut i frågan om uppskjuten villkorlig frigivning och kan således leda till ett ingripande beslut avseende utredningspersonens fortsatta frihetsberövande. Riskutredningen kan i förekommande fall även indirekt påverka utredningspersonens situation under det fortsatta frihetsberövandet, exempelvis vad gäller åtgärder som syftar till att minska risken för återfall i brottslighet.

Riskutredningen baseras inte enbart på tidigare kunskap om utredningspersonen utan även på dennes personliga förhållanden. Ett möte genom personlig inställelse på plats kan ge utredaren bättre förutsättningar att uppmärksamma sådant som är svårare att uppfatta genom ljud- och bildöverföring, exempelvis utredningspersonens reaktioner, tonval och kroppsspråk.

Om utredningspersonen upplever att samtalet är distanserat, kan det påverka benägenheten att lämna information och leda till att underlaget för riskutredningen blir ofullständigt.

Advokatsamfundet anser därför att personlig inställelse bör vara huvudregeln vid utredningssamtalet. Om det behövs kortare kompletterande samtal med utredningspersonen, kan det ske genom ljud- och bildöverföring, om det inte har framkommit skäl som talar emot det.

- **särskilt 4 §**

Av föreskrifterna följer att utredningspersonen ska informeras om förutsättningarna för och syftet med riskutredningen samt om att ett utlåtande kommer att avges även om denne inte medverkar.

Det är positivt att utredningspersonen ges nämnda information. Det bör dock framgå av föreskrifterna att anledningen till utebliven medverkan ska anges om utredningspersonen inte medverkar. Bristande medverkan kan uppfattas som något negativt såväl när Rättsmedicinalverket avger sitt utlåtande som när Kriminalvården beslutar i frågan om uppskjuten villkorlig frigivning. Dokumentation om orsaken till utebliven medverkan skulle öka förståelsen för utredningspersonens agerande och ge ett bättre underlag för riskutredningen.

3 kap. Delutredningarnas innehåll och genomförande

Advokatsamfundet har inga synpunkter på det tredje kapitlet i föreskrifterna.

4 kap. Utlåtandets innehåll och utformning

- **särskilt 3 §**

Det är positivt att det i föreskrifterna anges att, om de delutredningsansvariga har gjort olika bedömningar i frågor av betydelse för utlåtandet, ska det redovisas särskilt. Advokatsamfundet anser det vara önskvärt att det i föreskrifterna närmare regleras hur de olika delutredningarna ska vägas samman, särskilt i situationer när utredningarna resulterar i olika bedömningar. Tydlighet och transparens i den sammantagna bedömningen av delutredningarna leder till en bättre förståelse för riskutredningens slutsatser.

5 kap. Utlåtandeansvarig och kompetenskrav

Advokatsamfundet anser att det är positivt att Rättsmedicinalverket uppställer krav på relevant utbildning och yrkeserfarenhet för den som ansvarar för att avge utlåtande.

6 kap. Undantag

Av föreskrifterna framgår att Rättsmedicinalverket i särskilda fall får medge undantag från bestämmelserna i dessa föreskrifter. Eftersom det inte framgår vilka typer av undantag som kan bli aktuella är det svårt att förutse konsekvenserna av sådana undantag för utredningspersonen. Det anförda medför att Advokatsamfundet inte kan bedöma den föreslagna bestämmelsen.

SVERIGES ADVOKATSAMFUND

Mia Edwall Insulander